

44-203 Rybnik, Strzelecka 78

Tel: 502773557

email: geologic1@wp.pl

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO ZMIANY
MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
DLA CZĘŚCI OBSZARU MIASTA KĘDZIERZYN-KOŹLE POŁOŻONEGO NA
TERENIE OSIEDLI PRZYJAŹNI I SŁAWIĘCICE, W REJONIE ULIC:
PRZYJAŹNI, STRZELECKIEJ, SPACEROWEJ, NAFTOWEJ ORAZ KANAŁU
KĘDZIERZYŃSKIEGO I KANAŁU GLIWICKIEGO**

Zleceniodawca: Urząd Miasta Kędzierzyn-Koźle
Ul. G. Piramowicza 32
47-200 Kędzierzyn-Koźle

Autor: Tomasz Miłowski

Data wykonania: 27 luty 2023 r.

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE	4
1.1 CEL, ZAKRES PRACY, POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI	4
1.2 METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY.....	6
1.3 CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBŁU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU.....	6
1.4 USTALENIA I GŁÓWNE CELE PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	6
2. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA.....	10
2.1 POŁOŻENIE FIZYCZNO-GEOGRAFICZNE.....	10
2.2 BUDOWA GEOLOGICZNA	10
2.3 WODY POWIERZCHNIOWE	10
2.4 WODY PODZIEMNE	12
2.5 KLIMAT	13
2.6 POWIERZCHNIA ZIEMI.....	13
2.6.1 UKSZTAŁTOWANIE TERENU, ZAGROŻENIE OSUWISKOWE	14
2.6.2 GLEBY	16
2.7 ZASOBY NATURALNE.....	16
2.8 PRZYRODA OŻYWIONA	17
2.9 OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIETNIA 2004	
R. I KORYTARZE EKOLOGICZNE.....	17
2.10 KRAJOBRAZ	18
2.11 ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH.....	19
3. OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA PRZY BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PLANU	19
4. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004	
R. O OCHRONIE PRZYRODY	19
5. SKUTKI DLA ŚRODOWISKA WYNIKAJĄCE Z REALIZACJI USTALEŃ PLANU	21
5.1 WPŁYW NA WODY POWIERZCHNIOWE	21
5.2 WPŁYW NA WODY PODZIEMNE	22
5.3 WPŁYW NA KLIMAT	22
5.4 POWIERZCHNIA ZIEMI.....	22
5.5.1 WPŁYW NA UKSZTAŁTOWANIE TERENU	22
5.5.2 WPŁYW NA GLEBY.....	23
5.6 WPŁYW NA ZASOBY NATURALNE.....	23
5.7 WPŁYW NA PRZYRODĘ OŻYWIONĄ.....	23

5.8 WPŁYW NA OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIETNIA 2004

R. I NA KORYTARZE EKOLOGICZNE23

5.9 WPŁYW NA KRAJOBRAZ24

5.10 WPŁYW NA ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH.....24

5.11 WPŁYW NA WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW25

5.11.1 JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO.....25

5.11.2 KLIMAT AKUSTYCZNY25

5.11.3 POLA ELEKTROMAGNETYCZNE26

5.11.4 GOSPODARKA ODPADAMI27

5.11.5 ZAGROŻENIE POWODZIOWE27

5.11.6 ZAGROŻENIE OSUWISKOWE27

6. PRZEWDYWANE MOŻLIWOŚCI TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO27

7. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJE

PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO27

8. MOŻLIWOŚCI ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DLA OBSZARU NATURA 200030

**9. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ
PROJEKTOWANEGO PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA30**

10. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....31

11. LITERATURA37

12. DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA.....38

Spis rysunków

Rys. 1 Położenie geograficzne analizowanego terenu

Oświadczenie zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. f ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 ze zm.).

Oświadczam, że ja, Tomasz Miłowski spełniam wymagania o których mowa w art. 74a ust. 2 pkt 1 i 2 ww. ustawy: w 2003 r. ukończyłem studia wyższe z dziedziny geologii oraz w 2011 r. studia podyplomowe z zakresu prawnych problemów górnictwa i ochrony środowiska. W latach 2005 – 2023 wykonałem lub brałem udział w wykonaniu kilkuset prognoz oddziaływania na środowisko, raportów oddziaływania na środowisko oraz innych opracowań dotyczących ochrony środowiska. Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

 Geologic
Tomasz Miłowski
44-203 Rybnik, ul. Strzelecka 78
tel. 502 773 557 e-mail: geologic1@wp.pl
NIP 62-2-283-41-91, REGON 241759860
Tomasz Miłowski

1. WPROWADZENIE

1.1 CEL, ZAKRES PRACY, POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Kędzierzyn-Koźle dla terenu położonego na terenie osiedli Przyjaźni i Sławięcice, w rejonie ulic: Przyjaźni, Strzeleckiej, Spacerowej, Naftowej oraz Kanału Kędzierzyńskiego i Kanału Gliwickiego, który przyjęty był Uchwałą Nr XLVIII/557/22 Rady Miasta Kędzierzyn-Koźle z dnia 28 czerwca 2022 r. Prognoza została wykonana na zlecenie Urzędu Miasta Kędzierzyn-Koźle. Zmiana dotyczy niektórych parametrów i ustaleń mpzp, nie zmienia się natomiast rysunek planu.

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wynika z przepisu art. 51 ust 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 ze zm.).

Podstawowym celem prognozy jest wykazanie, jak określone w planie kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy wpłyną na środowisko i czy, a jeśli tak to w jakim stopniu spowodują powstanie oddziaływań o charakterze znaczącym. Ze względu na dużą złożoność zjawisk przyrodniczych, ograniczony zakres rozpoznania środowiska oraz ogólny charakter dokumentów planistycznych, ocena potencjalnych przekształceń środowiska wynikających z projektowanego przeznaczenia terenu ma formę prognozy. Prognoza nie jest dokumentem rozstrzygającym o słuszności realizacji zamierzeń inwestycyjnych przewidzianych nowymi ustaleniami planu, a jedynie przedstawia prawdopodobne skutki jakie niesie za sobą realizacja ustaleń planu na poszczególne komponenty środowiska w ich wzajemnym powiązaniu, w szczególności na ekosystemy, krajobraz, a także na ludzi, dobra materialne oraz dobra kultury.

Niniejsza prognoza została sporządzona w oparciu o wymogi wynikające z przepisu art. 51 ust 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 ze zm.).

Zgodnie z wyżej wymienionym artykułem sporządzana prognoza:

a) zawiera

- ustalenia i główne cele projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentów miasta Kędzierzyn-Koźle oraz jego powiązania z innymi dokumentami,
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- informacje na temat przewidywanych możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko,
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego planu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,

b) określa, analizuje i ocenia

- istniejący stan środowiska,
- potencjalne zmiany stanu środowiska przy braku realizacji postanowień projektowanego dokumentu,
- przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko przy realizacji postanowień projektowanego dokumentu,
- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu,
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby w jakich te cele zostały uwzględnione,

c) przedstawia

- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko,
- możliwości rozwiązań alternatywnych w odniesieniu do obszaru Natura 2000.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części miasta Kędzierzyn-Koźle powiązany jest z następującymi dokumentami:

- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Opolskiego z 2019 r. przyjęty Uchwałą Nr VI/54/2019 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 24 kwietnia 2019 r.;
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Kędzierzyn-Koźle uchwalonego uchwałą Nr XIII/144/19 Rady Miasta Kędzierzyn-Koźle z dnia 26 września 2019 r.;
- Uchwała Nr XLVIII/557/22 Rady Miasta Kędzierzyn-Koźle z dnia 28 czerwca 2022 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Kędzierzyn-Koźle położonego na terenie osiedli Przyjaźni i Sławięcice, w rejonie ulic: Przyjaźni, Strzeleckiej, Spacerowej, Naftowej oraz Kanału Kędzierzyńskiego i Kanału Gliwickiego – obowiązujący na analizowanym terenie mpzp;
- Opracowanie ekofizjograficzne dla gminy Kędzierzyn – Koźle, Werona Sp. z o.o. Tychy, 2006 rok.;
- Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla gminy Kędzierzyn – Koźle, Budplan Sp. z o.o. Warszawa, 2018 rok.;
- Opracowanie ekofizjograficzne na potrzeby miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Kędzierzyn-Koźle położonego na terenie osiedli Przyjaźni i Sławięcice, w rejonie ulic: Przyjaźni, Strzeleckiej, Spacerowej, Naftowej oraz Kanału Kędzierzyńskiego i Kanału Gliwickiego, Ekoid, Katowice, maj 2020 r.,

1.2 METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

W celu sporządzenia prognozy przeprowadzono następujące prace:

- zaznajomiono się z projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w tym z wnioskami do planu,
- zaznajomiono się z danymi fizjograficznymi oraz innymi dostępnymi opracowaniami sozologicznymi obejmującymi obszar objęty prognozą,
- dokonano oceny projektu MPZP w odniesieniu do obowiązujących aktów prawnych, w tym przepisów gminnych,
- przeprowadzono wizję obszaru objętego prognozą w grudniu 2022 r.,
- dokonano analizy czynników potencjalnie mogących przynieść negatywne skutki dla środowiska,

1.3 CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Kędzierzyn-Koźle powinny zostać uwzględnione priorytety w zakresie ochrony środowiska wynikające z dokumentów ustanowionych na szczeblu rządowym, samorządowym, porozumień międzynarodowych oraz projektów dokumentów i dyrektyw Unii Europejskiej.

Poszczególne dyrektywy, międzynarodowe akty prawne zostały wdrożone do polskiego prawodawstwa i tym samym znalazły swoje odzwierciedlenie w projektowanym dokumencie. Projekt analizowanego dokumentu uwzględnia wytyczne i cele ochrony środowiska przyjęte w wyżej wymienionych dyrektywach i konwencjach, poprzez zamieszczenie zapisów dotyczących różnych aspektów środowiska, zwłaszcza w zakresie jego ochrony. Uzyskano w ten sposób wysoką zgodność z dokumentami planistycznymi różnego szczebla, co pozwala wnioskować, że związane z nimi cele będą osiągnęte również przez ustalenia funkcjonalne wynikające z projektu planu. Zostało utrzymane założenie strategiczne dokumentów wszystkich poziomów, że celem generalnym rozwoju jest rozwój zrównoważony, przez który należy rozumieć zrównoważony udział wszystkich istotnych czynników ekologicznych, gospodarczych i społecznych.

1.4 USTALENIA I GŁÓWNE CELE PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Przedmiotem prognozy oddziaływania na środowisko jest zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, który został zatwierdzony uchwałą Nr XLVIII/557/22 Rady Miasta Kędzierzyn-Koźle z dnia 28 czerwca 2022 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Kędzierzyn-Koźle położonego na terenie osiedli Przyjaźni i Sławięcice, w rejonie ulic: Przyjaźni, Strzeleckiej, Spacerowej, Naftowej oraz Kanału Kędzierzyńskiego i Kanału Gliwickiego. Zmiana procedowana jest na

podstawie uchwały nr LII/610/22 Rady Miasta Kędzierzyn-Koźle z dnia 29 listopada 2022 r. Konieczność wprowadzenia zmian związana jest z faktem, że już po uchwaleniu mpzp do urzędu wpłynęły wnioski użytkowników terenu, w których wskazywano, że na niektórych terenach nie zaistnieje możliwość realizacji planowanych przedsięwzięć. W procedurze uwzględnione zostały wnioski odnoszące się do parametrów kształtowania zabudowy, główne zmiany wprowadzone zostały w następującym zakresie:

- na terenach P, P/U i O dopuszczono dowolną geometrię dachów,
- zwiększono wysokość projektowanych obiektów na terenach P/U, P i O:
 - dla budynków: maksimum 44,0 m z dopuszczeniem zwiększenia wysokości do 70,0 m dla budynków, silosów, zbiorników i magazynów przemysłowych, których wysokość wynika m. in. z wymogów technologicznych, technicznych i konstrukcyjnych,
 - dla obiektów budowlanych niebędących budynkami: maksimum 250,0 m;

Na terenach P dopuszczono lokalizację:

- instalacji do przetwarzania odpadów niebezpiecznych w celu produkcji paliw RDF,
- instalacji do recyklingu odpadów niebezpiecznych wykorzystującej destylację cienkwarstwową i absorpcję wysokotemperaturową z możliwością wielokrotnej regeneracji złoża,
- instalacji do termicznego przetwarzania odpadów niebezpiecznych służących do pozyskania z utlenionych gazów oczyszczonych substancji chemicznych, w ramach terenów oznaczonych na rysunku planu symbolami: 25P, 42P, 43P, 44P, 45P, 46P oraz 47P;

Zmieniono też inne wskaźniki oraz zapisy dotyczące kolorystyki elewacji i dachów, natomiast **rysunek planu pozostaje bez zmian**. Wprowadzone zmiany dotyczą terenów już silnie przekształconych i zurbanizowanych, gdzie znajduje się wiele obiektów znacząco oddziałujących na środowisko. Wprowadzone zmiany umożliwią dalsze funkcjonowanie zakładów produkcyjnych na tym terenie i utrzymana zostanie główna produkcyjno-usługowa funkcja całego tego terenu.

Powierzchnia obszaru objętego planem wynosi ok. 792 ha i obejmuje specyficzny teren ogromnej strefy przemysłowej dawnych Zakładów Chemicznych Blachownia. W 1939 koncern Oberschlesische Hydriewerke A.G. rozpoczął w Blachowni budowę zakładu produkującego benzynę syntetyczną z węgla metodą Bergiusa.¹ Alianckie lotnictwo, które startowało z Włoch, przeprowadziło w 1944 zmasowane naloty bombowe, w wyniku których tutejsze zakłady chemiczne zostały zniszczone. W dniach 21/22 stycznia 1945 przeprowadzono ewakuację zakładów. Po zajęciu Kędzierzyna przez Armię Czerwoną, Rosjanie przeprowadzili całkowity demontaż urządzeń i aparatury zakładów chemicznych. Zniszczenia osiągnęły poziom 100%. Pozostałe urządzenia wywieźli Polacy do odbudowywanych zakładów chemicznych

¹ Na podstawie: wikipedia

w Oświęcimiu, Chorzowie i Tarnowie. Sześćoletni plan rozwoju 1950–1955 przewidywał budowę w Blachowni wytwórni benzolu i smoły koksowniczej. Nowa fabryka została nazwana Zakłady Koksochemiczne „Blachownia”. Pierwszą produkcję benzolu uruchomiono w lipcu 1952. W 1953 zdecydowano o budowie elektrociepłowni Elektrownia Blachownia, która została uruchomiona w 1957 na potrzeby zakładów chemicznych. Kolejna uruchomiona w 1955 roku instalacja służyła do kompleksowego przetwarzania smoły, w jej skład wchodziły jednostki destylacji smoły, wytwarzania smół drogowych i dachowych, naftalenu i antracenu oraz utwardzania paku. W 1956 roku przedsiębiorstwo rozpoczęło działalność z zakresu syntezy chemicznej, w tym czasie zmieniono nazwę na Zakłady Chemiczne „Blachownia”. W 1963 rozpoczęło produkcję etylobenzenu, a w 1964 tereftalanu dimetylowego. W 1977 ta ostatnia instalacja została przebudowana na potrzeby wytwarzania bisfenolu A i nonylofenolu. W 1966 rozbudowano część petrochemiczną zakładu, rozpoczęto m.in. produkcję polietylenu, którego przetwórstwo rozwijano do lat 80. XX wieku. W latach 90. XX wieku rozpoczęło restrukturyzację przedsiębiorstwa, która polegała na wyodrębnieniu jednostek produkcyjnych z majątku „Blachowni” i tworzeniu z nich samodzielnych spółek prawa handlowego. Spółki te tworzą Grupę Kapitałową Blachownia, kierowaną przez Blachownia Holding SA. Obecnie na analizowanym terenie działa wiele różnego typu podmiotów prowadzących różnorodną działalność produkcyjną i usługową. Ze względu na specyfikę tego terenu na obszar położony na północ od linii kolejowej nie ma możliwości wstępu dla osób postronnych, wejście możliwe jest tylko dla osób z przepustkami.

Analizowany teren stanowi bardzo dobry przykład idealnego umiejscowienia strefy przemysłowej, gdzie prowadzona jest działalność znacząco oddziałująca na środowisko, dawniej nazywana „przemysłem ciężkim”. W jednym miejscu ulokowano szereg zakładów mocno szkodliwych dla środowiska łącznie z elektrownią, z dostępem do linii kolejowych i szlaków wodnych, ze składowiskiem odpadów. Jednocześnie teren ten położony jest na obrzeżach miasta, po jego stronie wschodniej, tak by minimalizować wpływ zachodnich wiatrów na rozwiewanie zanieczyszczeń. Na południe i wschód praktycznie brak jest terenów zabudowanych, znajdują się tu rozległe Lasy Raciborskie. Tego typu lokalizacja pozwala na prowadzenia nawet bardzo uciążliwych dla środowiska działalności bez niepotrzebnych konfliktów i narażania mieszkańców na zagrożenia. Z ww. powodów teren ten też idealnie nadaje się do dalszego rozwoju różnego typu działalności przemysłowej, w tym uznanej za „uciążliwą”.

W obowiązującym mpzp z 2022 r. niemal cały teren wskazano jako tereny zabudowy produkcyjnej lub usługowej i produkcyjnej. Teren z usługami wskazano od strony ul. Strzeleckiej (DK40) i ul. Energetyków, gdzie istnieje możliwość dostępu bez przepustki. Na pozostały obszar na północ od linii kolejowej można dostać się tylko z przepustką, nie jest to teren ogólnodostępny. W dużej mierze są to tereny istniejącej zabudowy produkcyjnej czy różnego typu instalacji, albowiem niemal cały ten teren był w ten czy inny sposób przekształcony. Na analizowanym terenie istnieje jednak wiele terenów wolnych od zabudowy, które stanowią trawniki, zadrzewienia, czasem gruzowiska, tereny ruderalne. Znajduje się tu szereg luk w zabudowie, zwłaszcza w części południowo-zachodniej.

Na południe od terenu linii kolejowej znajdują się tereny strefy ekonomicznej. Dawniej znajdowała się tu baza paliw, która została zlikwidowana i teren ten od połowy lat 90 miał charakter terenów niezabudowanych, podobnych do sąsiadujących z nim terenów leśnych, zarastał bowiem podrostem sosny. O ile tereny położone na północ od linii kolejowej mają raczej charakter luk w zabudowie, tak teren na południe można potraktować jako w całości „wolny od zabudowy”. Obecnie od strony południowo-wschodniej znajduje się składowisko odpadów (teren 2O), zaś na terenie 10P powstaje obecnie kolejny zakład. W części wschodniej znajduje się dawne składowisko odpadów z Elektrowni Blachownia (pyły dymnicowe), które w projekcie planu przewiduje się do rekultywacji w postaci rozbiórki i odzyskania materiału, który znajdzie zastosowanie w budownictwie. Jako ustalenie terenu wskazano tu „istniejący osadnik przewidziany do przekształcenia i rekultywacji”. Na wszystkich terenach P, P/U i na terenach 1O i 2O wskazano możliwość realizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii, w tym o mocy przekraczającej 100 kW z wyłączeniem urządzeń wykorzystujących energię siły wiatru. Prawdopodobnie będą tu powstawały głównie farmy fotowoltaiczne, gdyż takie wnioski do projektu planu wpływały.

Spośród dróg wskazano tylko jedną nową drogę klasy główna. Droga ta prowadzi istniejącą ul. Spacerową, która wiedzie od strony Dworca PKP Sławięcice w stronę połączenia ul. Energetyków z ul. Przyjaźni. Należy wskazać, że ul. Spacerowa istnieje, ale tylko na części przebiegu jest wyasfaltowana. Okresowo może ona również być nieprzejezdna ze względu na zamknięcie szlabanów na liniach kolejowych (pociągi oczekujące na rozładunek blokują wtedy przejazd).

Pomimo, że analizowany teren jest tak mocno przeobrażony to znajdują się tu również fragmenty mniej przekształcone. Od strony wschodniej znajduje się teren leśny, również pomiędzy linią kolejową, a terenem 2O wskazano teren leśny. Na obu tych terenach znajdują się użytki ekologiczne „Ostojnik” i „Oczko za Składnicą”, oba te użytki zostały wskazane w projekcie i pozostawiono je jako wolne od zabudowy, nie przewiduje się ich zagrożenia.

Na skutek realizacji ustaleń planu z 2022 r. i jego zmiany z 2023 r. całość terenu nie zmieni swojego charakteru przemysłowego, gdyż od ponad 80 lat ten typ zagospodarowania tu zdecydowanie przeważa. Oczywiście będzie tu możliwe powstanie i rozwój nowych obiektów o charakterze produkcyjnym, często o znaczącym oddziaływaniu na środowisko, ale niezwykle znaczące jest, że obiekty te będą powstawały w obrębie istniejącej już od wielu lat i ukształtowanej strefy przemysłowej. Wszystkie tu powstające nowe obiekty przemysłowe, które będą wykazywały podwyższony impakt na środowisko będą musiały uzyskać szereg różnego typu pozwoleń, a przede wszystkim decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Na etapie prognozy nie sposób przewidzieć jakiego rodzaju przedsięwzięcia będą tu powstawały w przyszłości, ale jednoznacznie należy wskazać, że na terenach przewidzianych do urbanizacji nie występują cenne siedliska przyrodnicze (a wręcz przeciwnie, prawie wyłącznie tereny ruderalne), a jednocześnie cała ta strefa przemysłowa idealnie nadaje się do dalszego rozwoju przemysłu. Lepiej by obiekty uciążliwe dla środowiska powstawały na terenie już przekształconym, niż na innych terenach, gdzie do tej pory nie było oddziaływań.

2. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA

Dla analizowanego terenu w maju 2020 r. wykonano opracowanie ekofizjograficzne. Opis środowiska zawarty w rozdziale 2 w dużej mierze opiera się na tekstach zawartych w tym opracowaniu.

2.1 POŁOŻENIE FIZYCZNO-GEOGRAFICZNE

Teren objęty niniejszym opracowaniem położony jest w granicach Kędzierzyna-Koźła, miasta będącego siedzibą powiatu kędzierzyńsko-kozielskiego, położonego w województwie opolskim. Charakteryzowany obszar usytuowany jest w środkowo-wschodniej części miasta, na terenie osiedla Przyjaźni i Sławięcice, w rejonie ujścia Kanału Kędzierzyńskiego do Kanału Gliwickiego. Jego powierzchnie w większości zajmują rozległe tereny przemysłowe, zajmowane głównie przez Blachownia Holding S.A. oraz Elektrownię „Blachownia”, a także szeregiem innych zakładów. Za północną granicą omawianego obszaru położony jest Kanał Gliwicki, a za zachodnią – Kanał Kędzierzyński. Od wschodu i południa, a także od zachodu, poprzez Kanał Kędzierzyński, teren opracowania graniczy z rozległymi kompleksami leśnymi. Powierzchnia terenu objętego planem wynosi ok. 792 ha. Lokalizację terenu objętego mpzp pokazano na załączniku mapowym.

Według podziału na jednostki fizyczno-geograficzne J. Kondrackiego² obszar objęty opracowaniem znajduje się w prowincji Niż Środkowoeuropejski (31), w podprowincji Niziny Środkowopolskie (318), makroregionie Nizina Śląska (318.5), w obrębie mezoregionu Kotlina Raciborska (318.59).

2.2 BUDOWA GEOLOGICZNA

Miasto Kędzierzyn-Koźle położone jest w obrębie rowu tektonicznego o głębokości 400-500 m, którego dno stanowią skały kredy, triasu i karbonu. Rów wypełniony jest osadami trzeciorzędu, na które składają się ilły pochodzenia morskiego, przykryte grubą serią iłłów i piasków lądowych górnego miocenu i pliocenu. Na podłożu trzeciorzędowym zalegają z kolei utwory czwartorzędowe o miąższości od około 100 do 180 m. W środkowej i północnej części terenu opracowania występują głównie żwiry lodowcowe, w części południowej piaski lodowcowe. W rejonie granicy zachodnio-północnej obecne są piaski i mady tarasów akumulacyjnych, w części wschodniej i północno-wschodniej i na niewielkim fragmencie środkowej części opisywanego terenu – osady rzeczne w ogólności. Ze względu na wieloletnie niezwykle intensywne zagospodarowanie powierzchniowa budowa geologiczna została tu mocno przekształcona. W części wschodniej znajduje się rozległe składowisko odpadów ze spalania węgla w tutejszej elektrowni. Ten dawny osadnik wznosi się ok. 25 – 30 metrów ponad powierzchnię terenu.

2.3 WODY POWIERZCHNIOWE

Wody powierzchniowe płynące

Obszar objęty opracowaniem znajduje się w granicach dorzecza Odry. Charakteryzowany teren położony jest u zbiegu Kanału Gliwickiego, położonego za jego

² Kondracki J., Geografia Regionalna Polski, PWN, Warszawa 2001;

północną granicą oraz Kanału Kędzierzyńskiego, zlokalizowanego tuż za jego granicą zachodnią.

Głównym ciekim obszaru opracowania jest przepływająca w kierunku z południowego wschodu na północny zachód Poleśnica, uchodząca do Kanału Gliwickiego w niewielkiej odległości za północną granicą omawianego terenu, w rejonie ul. Strzeleckiej. W części środkowej, w rejonie istniejącej tu infrastruktury przemysłowej koryto Poleśnicy miejscami jest zabudowane.

Po wschodniej stronie dawnych osadników przemysłowych, obecnie zrehabilitowanych, w rejonie podmokłych obszarów użytku ekologicznego „Ostojnik” początek bierze ciek płynący na wschód, w kierunku położonych tam obszarów leśnych, wśród których, już za granicą opracowania, przebiegają liczne drobne cieki i rowy.

Na analizowanym obszarze poza ciekim Poleśnicą nie występują inne cieki, teren bowiem ma charakter stricte przemysłowy. Jedynie na obszarze leśnym znajdują się dwa oczka wodne, zostały one objęte ochroną prawną jako użytki ekologiczne „Ostojnik” oraz „Oczko za składnicą”.

Zagrożenie powodziowe

Na analizowanym terenie nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią, ani tereny predystynowane do wystąpienia podtopień.

Ujęcia wód powierzchniowych

Na analizowanym terenie nie występują ujęcia wód powierzchniowych, ani ich strefy ochronne.

Jednolite części wód powierzchniowych

Teren objęty niniejszym opracowaniem położony jest w zasięgu 3 jednolitych części wód powierzchniowych, zlokalizowanych w obrębie dorzecza Odry, w regionie wodnym Górnej Odry. Zaliczają się do nich:

- JCWP „Kanał Kędzierzyński” (kod: PLRW60000117166), która obejmuje znaczny fragment zachodniej części charakteryzowanego obszaru. Zgodnie z informacjami zawartymi w planie gospodarowania wodami w obszarze dorzecza Odry powyższa JCWP ma status sztucznej części. Jest niemonitorowana, a jej aktualny stan jest dobry. Możliwość osiągnięcia celów środowiskowych, jakimi są osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego i dobrego stanu chemicznego, uznano za niezagrażoną.
- JCWP „Kanał Gliwicki” (kod: PLRW60000117169), w zasięgu której położona jest północno - zachodnia część terenu opracowania. Powyższa JCWP ma status sztucznej części wód. Jest monitorowana, a jej aktualny stan jest dobry. Możliwość osiągnięcia celów środowiskowych, do których zalicza się osiągnięcie dobrego potencjału ekologicznego i dobrego stanu chemicznego, uznano za niezagrażoną.
- JCWP „Poleśnica” (kod: PLRW600016117164), która obejmuje swoim zasięgiem wschodnią część omawianego obszaru. Powyższa JCWP ma status naturalnej części wód. Nie jest

monitorowana, a jej aktualny stan jest zły. Możliwość osiągnięcia celów środowiskowych, jakimi są osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego i dobrego stanu chemicznego, uznano za zagrożone. Ustanowiono odstępstwo polegające na przedłużeniu terminu osiągnięcia celu ze względu na brak możliwości technicznych i dysproporcjonalne koszty na rok 2021.

2.4 WODY PODZIEMNE

Regionalizacja Hydrogeologiczna

Według Mapy Hydrogeologicznej w skali 1:200000 ark. Gliwice³ cały analizowany obszar wchodzi w skład Regionu Przesudeckiego XXV, Podregionu Kędzierzyńskiego XXV4. W tym podregionie główny poziom użytkowy występuje w utworach trzeciorzędowych, jako piętro o znaczeniu podrzędnym mogą występować utwory wodonośne w warstwach czwartorzędowych.

Użytkowe poziomy wodonośne

Według Mapy Hydrogeologicznej Polski ark. Ujazd⁴ na analizowanym obszarze występuje główny użytkowy poziom wodonośny w utworach trzeciorzędowych oraz podrzędnie w utworach czwartorzędowych. Wyznaczono tu jednostkę hydrogeologiczną 8Q/cTrII. Potencjalna wydajność studni wierconej wynosi od 70 m³h do 120 m³h, na całej powierzchni jednostki stopień zagrożenia wód jest bardzo niski ze względu na izolację mioceńskich iłów, izolacja jest dobra, nie stwierdzono ognisk zanieczyszczeń. Jakość wód jest średnia (II), woda wymaga prostego uzdatnienia.

Trzeciorzędowy poziom wodonośny w piaskach drobnych odznacza się bardzo dużą wydajnością i stanowi podstawę zaopatrzenia aglomeracji w wodę pitną i przemysłową. Eksploatowane są dwa horyzonty wodonośne: dolny, związany z osadami tortonu zalegającymi poniżej głębokości 150–175 m p.p.t. oraz górny, w piaskach sarmatu o miąższości 15–30 m występujących poniżej głębokości 70–100 m p.p.t. Zwierciadło wody w osadach trzeciorzędowych ma charakter naporowy, stabilizując się na głębokościach odpowiadającym rzędnym 130–150 m n.p.m. Spływ wody następuje w kierunku ujęć wodociągowych w Kędzierzynie-Koźlu. Zasilanie trzeciorzędowego zbiornika wodonośnego odbywa się bezpośrednio z opadów atmosferycznych na wychodniach sarmatu występujących na wschód od Blachowni oraz pośrednio, przez czwartorzędową rynnę erozyjną i na kontaktach tektonicznych ze skałami starszego podłoża. Zasoby są izolowane od powierzchni terenu iłami trzeciorzędowymi tak, że nie ma bezpośredniego niebezpieczeństwa ich zanieczyszczenia.

Czwartorzędowy poziom wodonośny związany jest z piaszczysto-żwirowymi osadami akumulacji rzeki Kłodnicy. Posiada zwierciadło swobodne stabilizujące się na głębokościach 2,0- 5,0 m p.p.t. Generalny spływ wód poziomu czwartorzędowego ma miejsce na północny-zachód, do doliny rzeki Kłodnicy stanowiącej główną oś drenażu wód podziemnych na omawianym terenie. Odmienne warunki hydrogeologiczne występują w utworach

³ Kotlicka G., Wagner J., Mapa Hydrogeologiczna Polski w skali 1:200000, ark. Gliwice, WG, Warszawa, 1986;

⁴ Rudzińska-Zapaśnik T., Mapa Hydrogeologiczna Polski ark. Ujazd, PIG, Warszawa, 1998 r.

czwartorzędowych doliny kopalnej Odry, która ma charakter głęboko wciętej struktury wypełnionej glinami, iltami zastoiskowymi oraz wodonośnymi warstwami piasków i żwirów. W jej obrębie wyróżnia się dwa poziomy wodonośne czwartorzędu. Bardzo dobre parametry hydrauliczne doliny kopalnej Odry pozwalają uznać ją za perspektywiczne źródło dużych ilości dobrych jakościowo wód podziemnych mogących służyć jako baza zaopatrzenia inwestycji przemysłowych i komunalnych rejonu. Pierwszy poziom wód podziemnych (gruntowych) związany jest z warstwami piaszczystymi pochodzenia wodnolodowcowego i lodowcowego poza dolinami rzek oraz aluwialnymi w dolinie rzeki Odry (a także Kłodnicy). Zwierciadło wód pierwszego poziomu wodonośnego występuje na głębokości od 0 do 2 m p.p.t w dolinach rzek oraz 2–5 m p.p.t na pozostałym terenie miasta.

Główne zbiorniki wód podziemnych

Według Mapy Głównych Zbiorników Wód Podziemnych⁵ oraz materiałów Państwowej Służby Hydrogeologicznej⁶ zachodnia i centralna część analizowanego obszaru położona jest w obrębie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 332 Subniecka Kędzierzyńsko-Głubczycka.

Jednolite części wód podziemnych

Analizowany teren znajduje się w jednolitej części wód podziemnych nr PLGW6000128.

Ujęcia wód powierzchniowych i podziemnych

Na analizowanym terenie występują ujęcia wód podziemnych zaopatrujące istniejące tu zakłady w wodę. Dla ochrony tych ujęć wskazano strefy ochrony bezpośredniej, które zwykle obejmują najbliższe sąsiedztwo studni i są ogrodzone. Lokalizacja studni oraz stref ochrony bezpośredniej została przedstawiona na rysunku projektu planu.

2.5 KLIMAT

Subregion kędzierzyńsko-kozielski położony jest w obrębie jednej z ośmiu wyznaczonych krain tworzących razem śląsko-wielkopolski region klimatyczny. Kraina ma klimat łagodny, zaliczany do najcieplejszych w Polsce, charakteryzujący się następującymi parametrami (danymi średnimi):

- temperatura powietrza w styczniu: -2,0°C;
- temperatura powietrza w lipcu: +18,2°C;
- temperatura średnia roczna: +8,3°C;
- opady roczne średnie: 650 mm;
- czas trwania lata: 90 dni;
- okres wegetacyjny średnio około 226 dni i zaczyna się w końcu marca;
- czas trwania zimy: 70 dni;

⁵ Mikołajków J., Węglarz D., Skrzypczyk L., Mordzonek G., Mapa Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (stan na 1 stycznia 2017 r.). PIG-PIB, Warszawa 2017.

⁶ Mikołajków J., Sadurski A., Informator PSH. Główne zbiorniki wód podziemnych w Polsce. PIG-PIB, Warszawa 2017.

Dominują wiatry z kierunku zachodniego – 19,4%, południowo – zachodniego – 18% oraz południowego – 15,4%, a struktura róży wiatrów wskazuje, że w okresie pomiędzy październikiem, a lutym należy spodziewać się zwiększonego napływu zanieczyszczonego powietrza z rejonu ostrawskiego. Charakterystyczny jest duży procent cisz i bardzo słabych wiatrów – 66,5%. Wiatry silne (7 m/s) występują w 3,5% ogółu obserwacji i notowane są najczęściej przy wiatrach zachodnich, północno – zachodnich oraz południowych.⁷

Przedstawione dane wskazują na przewagę wpływów oceanicznych w krainie klimatycznej, w obrębie, której znajduje się Kędzierzyn – Koźle. Wiosna i lato (stosunkowo długie) są wczesne i ciepłe, a zima łagodna i krótka, z nietrwałą pokrywą śnieżną. Opady atmosferyczne kształtują się na poziomie nieco poniżej średniej krajowej. Bezpośrednio na analizowanym terenie dominuje topoklimat rolniczy pól wielkoobszarowych, co powoduje dobre przewietrzanie, ale i zaostrzenie niektórych elementów pogodowych jak np. dobowe wahania temperatury czy nasłonecznienia.

2.6 POWIERZCHNIA ZIEMI

2.6.1 UKSZTAŁTOWANIE TERENU, ZAGROŻENIE OSUWISKOWE

Ukształtowanie terenu

Naturalna rzeźba analizowanego terenu została znacząco przekształcona w wyniku działalności człowieka. Jego powierzchnia w znacznej części została zabudowana przez rozległe kompleksy przemysłowe i poddana niwelacjom. Przejawem antropogenicznej działalności człowieka jest także wykreowanie nadpoziomowych składowisk odpadów przemysłowych (obecnie zrekultywowanych) i komunalnych oraz nasypów kolejowych i drogowych. Poza tym obszar opracowania charakteryzuje się stosunkowo jednorodną rzeźbą terenu.

Rzędne wysokościowe omawianego obszaru kształtują się od ok. 183 m n.p.m. w jego północnej części, w rejonie Kanału Gliwickiego, do ok. 195 m n.p.m. na terenach zlokalizowanych przy zachodnich granicach omawianego obszaru. Generalnie teren opada w kierunku północno-zachodnim. Składowisko odpadów w części wschodniej wznosi się na wysokość względną ok. 25 – 30 m n.p. terenu, składowisko sięga rzędnej ok. 215 m n.p.m.

⁷ Na podstawie: Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla Gminy Kędzierzyn-Koźle, Budplan, Warszawa, 2018 r.

Rysunek 1 Ukształtowanie analizowanego terenu podstawie Numerycznego Modelu Terenu

Zagrożenie osuwiskowe

Na podstawie analizy danych kartograficznych, wizji terenowej i danych Systemu Ochrony Przeciwosuwiskowej (PIG), na analizowanym terenie nie stwierdzono zjawisk osuwiskowych – aktualnych lub historycznych. Analizowany teren pod względem ukształtowania terenu i litologii nie jest predysponowany do występowania tego rodzaju zjawisk.

Potencjalne historyczne zanieczyszczenia powierzchni ziemi

W rejestrze prowadzonym przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska znajduje się informacja, że potencjalne historyczne zanieczyszczenie ziemi znajduje się na działce nr 602/217, obręb Blachownia. Zgodnie z kartą tego terenu przekazaną przez GDOŚ zanieczyszczenie wystąpiło przed 30 kwietnia 2007 r. (opis czasu: przed 1 października 2001 r.). Na głębokości do 2 m p.p.t. stwierdzono występowanie: sumy węglowodorów C12 – C35 i składników frakcji oleju, sumy węglowodorów C6 – C12, składników frakcji benzyn, sumy węglowodorów aromatycznych oraz fenantrenu. Obowiązującym do remediacji jest tu Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Opolu.

2.6.2 GLEBY

Pokrywa glebowa jest bezpośrednio związana z budową geologiczną. Na kształtowanie się procesów glebotwórczych obok uwarunkowań naturalnych ma również wpływ działalność człowieka, w tym głównie wprowadzanie zabudowy oraz użytkowanie przemysłowe i rolnicze.

Biorąc pod uwagę naturalne uwarunkowania, na obszarze opracowania wykształciły się przede wszystkim gleby brunatne, a na fragmencie północno-zachodnim także mady. Jednak ze względu na znaczące zagospodarowanie w kierunku przemysłowym większości charakteryzowanego terenu należy przyjąć, że występują tu obecnie głównie gleby antropogeniczne oraz powierzchnie bezglebowe. W miarę dobrze zachowana pokrywa glebowa występuje obecnie jedynie na powierzchniach leśnych. Ze względu na prowadzoną w tym rejonie od dłuższego czasu gospodarkę leśną, w tym wprowadzanie sztucznych drzewostanów sosnowych, należy jednak przyjąć, że występujące tutaj środowisko glebowe odbiega od układów naturalnych.

W granicach charakteryzowanego obszaru znaczne powierzchnie zajmują obecnie utwory typologicznie zaliczone do ekranosoli, czyli gleb przykrytych. Występują one przede wszystkim pod obiektami kubaturowymi i infrastrukturą komunikacyjną, gdzie powierzchnie przykrywające mają zazwyczaj postać asfaltu, litego betonu i bruku. Do diametralnych przekształceń gleb doszło także w rejonie składowisk odpadów przemysłowych i komunalnych czy w rejonie nasypów kolejowych.

2.7 ZASOBY NATURALNE

W podłożu analizowanego obszaru nie występują udokumentowane złoża kopalin, nie ustanowiono tu również obszarów, ani terenów górniczych.

2.8 PRZYRODA OŻYWIONA

Roślinność potencjalną terenu opracowania stanowią zbiorowiska wielogatunkowych lasów liściastych – grądów *Tilio-Carpinetum*, a w miejscach wilgotnych, w rejonie cieków wodnych także łągów jesionowo - olszowych *Fraxino-Alnetum*. Jednakże ze względu na trwającą przez dłuższy czas działalność człowieka środowisko przyrodnicze obszaru opracowania uległo znaczącym przekształceniom. Większość charakteryzowanego terenu przeznaczona została pod zabudowę przemysłową, a część także m.in. pod infrastrukturę komunikacyjną i techniczną. Powstały również tereny składowisk przemysłowych (obecnie zrehabilitowanych) oraz komunalnych.

Na zachowanych pomiędzy zabudową powierzchniach biologicznie czynnych naturalna pokrywa roślinna została zastąpiona w większości przez zbiorowiska o charakterze antropogenicznym lub, rzadziej, półnaturalnym. Do pierwszej grupy zaliczają się przede wszystkim zbiorowiska ruderalne, wykształcające się na siedliskach poddawanych trwałej presji człowieka (np. powierzchnie rozjeżdżane, wydeptywane, traktowane herbicydami – takie jak np. torowiska) oraz tereny zajęte przez kształtowaną zielenią urządzone.

Do drugiej natomiast należą np. zbiorowiska zaroślowe, okrajkowe czy tworzące się na terenach nieużytkowanych na drodze naturalnej sukcesji roślinności zakrzaczenia i zadrzewienia, których komponentem są czasami pozostałości dawnych nasadzeń obcych geograficznie drzew i krzewów (np. mieszańce topól euroamerykańskich, jaśminowców, tawułów itp.).

We wschodniej części terenu opracowania występują tereny leśne o charakterze gospodarczym. Są to lasy o wtórnym charakterze, odbiegające od naturalnych fitocenozy zarówno składem gatunkowym i strukturą drzewostanu czy podszytu, jak i wyraźnie uboższym runem. Pomimo tego pozostają one cennym elementem lokalnego środowiska przyrodniczego, pełniąc także funkcję zieleni izolacyjnej dla wielkopowierzchniowych terenów przemysłowych.

Do najbardziej wartościowych elementów środowiska przyrodniczego charakteryzowanego obszaru należą dwa tereny podmokłe i oczka wodne, które, mimo położenia w bliskim sąsiedztwie zabudowy przemysłowej czy infrastruktury kolejowej zachowały w znacznej mierze półnaturalny charakter. Oprócz siedliska dla gatunków wodnych i higrofilnych roślin stanowią one biotopy sprzyjające przebywaniu i lęgom ptactwa wodno-błotnego oraz bytowaniu i rozrodowi płazów. Zostały one objęte ochroną w formie użytków ekologicznych. Są to użytki „Ostojnik” i „Oczko za składnicą”.

2.9 OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIEŹNIA 2004 R. I KORYTARZE EKOLOGICZNE

Formy ochrony przyrody

Na terenie opracowania usytuowane są dwa obszarowe obiekty chronione w myśl Ustawy o ochronie przyrody. Są to użytki ekologiczne: „Oczko za składnicą” i „Ostojnik”.

„Oczko za składnicą” zajmuje powierzchnię 0,36 ha, zlokalizowane jest na terenie oddziału leśnego PGL LP 72A h. Obszar obejmuje śródleśne oczko wodne, z roślinnością wodną i szuwarową. Teren stanowi miejsce wylęgu i przebywania ptactwa wodno-błotnego oraz bytowania i rozrodu płazów.

„Ostojnik” zajmujący powierzchnię 2,53 ha, usytuowany jest w oddziale leśnym 40 g PGL LP. Obszar użytku obejmuje eutroficzny zbiornik wodny i tereny podmokłe, stanowiące miejsce lęgowe ptactwa wodno - błotnego oraz siedlisko rozrodu płazów.

Oba obiekty powołane zostały Rozporządzeniem Nr 0151/P/9/2003 Wojewody Opolskiego z 08 grudnia 2003 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne.

Korytarze ekologiczne

W literaturze⁸ przedmiotu w części położonej na południe od linii kolejowej wskazywano przebieg korytarzy ekologicznych w obrębie istniejących tu terenów leśnych. Jest to wyznaczony ogólnopolski korytarz ekologiczny „Lasy Raciborskie” KPd – 16. Obecnie zwierzęta mają tu pełną możliwość przemieszczania się w części południowo-zachodniej, część południowo-wschodnia jest już zabudowana. Na południe od analizowanego terenu zwierzęta mają pełną możliwość przemieszczania się, gdyż znajdują się tam rozległe powierzchnie Lasów Rudzkich.

2.10 KRAJOBRAZ

Na dużej części analizowanego terenu występuje krajobraz przemysłowy. W większej części jego powierzchnię zajmują tereny przemysłowe Zakładów Chemicznych Blachownia Holding S.A. Położone są one przede wszystkim w północnej i środkowej części przedmiotowego obszaru, na północ od linii kolejowej. Charakterystycznym elementem lokalnego krajobrazu są zabudowania przemysłowe, czasem znacznej wysokości, zrehabilitowany teren byłych osadników przemysłowych zlokalizowanych w północno-wschodniej części terenu oraz odcinek linii kolejowej, przecinającej równoleżnikowo omawiany teren oraz tereny kolei przemysłowej. Przyjmuje się, że krajobraz przemysłowy jest nieciekawym, pozbawionym interesujących dla oka form. Jednak postrzeganie krajobrazu jest sprawą mocno indywidualną i obiekty przemysłowe, które dla jednych są po prostu brzydkie, dla innych będą niezrównaną pożywką dla wyobraźni, scenografią dla plenerów fotograficznych i podziwiania niezwykle ciekawych form architektonicznych, płataniny rur, kominów, urządzeń. Sztuka industrialna na trwałe już zadomowiła się w świecie kultury i można mnożyć przykłady wykorzystania obiektów przemysłowych jako elementów sztuki, choć oczywiście nie takie było zamierzenie budowniczych instalacji przemysłowych. Także i na analizowanym terenie występuje szereg niezwykle ciekawych obiektów, otwarcie krajobrazowych, zadziwiających konstrukcji, często o niezwyklej kolorystyce. Wszystko

⁸ Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M., Górny M., Kurek R.T., Ślusarczyk R. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce. Zakład Badań Ssaków PAN, Białowieża 2011 r.;

to sprawia, że krajobraz analizowanego terenu posiada swoje ciekawe, nie dla każdego przystępne, oblicze.

Na obszarze opracowania występują także zadrzewienia, z których część, koncentrująca się głównie na północno-wschodnich i południowo-wschodnich fragmentach omawianego terenu, wchodzi w skład lasów, zarządzanych przez Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe, nadleśnictwo Kędzierzyn. Lasy te to w większości jednowiekowe bory sosnowe i mieszane oraz fragmenty nasadzeń drzew liściastych, głównie dębu i buka. W związku z powyższym można stwierdzić, że tereny zadrzewione, aczkolwiek stanowiące cenny lokalny element przyrodniczy i pełniące funkcje izolacyjne dla terenów przemysłowych, nie podnoszą w sposób istotny walorów krajobrazowych obszaru opracowania.

2.11 ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH

Na analizowanym terenie nie występują jakiegokolwiek zabytki, stanowiska archeologiczne ani dobra kultury współczesnej ujęte w rejestrze zabytków województwa opolskiego czy gminnej ewidencji zabytków oraz stanowisk archeologicznych. W Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Kędzierzyn-Koźle wskazuje się do objęcia ochroną jako dobra kultury współczesnej budynki administracyjne Zakładu Blachownia, zlokalizowane na terenie działek o numerach ewidencyjnych 602/480, 602/858, 602/902 i 602/233. Na terenie opracowania znajduje się również szereg schronów przeciwlotniczych z czasów II Wojny Światowej. Są to bardzo ciekawe obiekty, zarówno pod względem architektonicznym, jak i historycznym. Większość z nich w obecnie obowiązującym planie miejscowym przyjętym Uchwałą Nr XLVIII/557/22 Rady Miasta Kędzierzyn-Koźle z dnia 28 czerwca 2022 r. jest objęta ochroną na podstawie zapisów planu miejscowego, m. in. poprzez zakaz rozbioru.

3. OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA PRZY BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PLANU

Na analizowanym terenie obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego z 2022 r. (patrz rozdział 1.1), w którym to planie wskazano te same przeznaczenia jak w projekcie planu, obecnie zmianie poddano tylko niektóre parametry zabudowy oraz dopuszczono nowe procesy. W przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu tereny objęte opracowaniem pozostałyby więc w stanie obecnym jako tereny produkcyjne, często jednak nie byłaby możliwa realizacja poszczególnych przedsięwzięć, ze względu na brak uwzględnienia obecnych potrzeb użytkowników poszczególnych obiektów.

4. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

Na analizowanym obszarze nie stwierdza się występowania problemów ochrony środowiska związanych z formami ochrony przyrody, gdyż praktycznie nie występują tu cenne siedliska. Dwa oczka wodne objęte są ochroną jako użytki ekologiczne i nie są one zagrożone zniszczeniem np. poprzez zabudowę. Na analizowanym terenie istnieje natomiast

szereg problemów ochrony środowiska, o których nie sposób napisać w opracowaniu jakim jest prognoza. Od 80 lat działa tu szereg zakładów prowadzących działalność z zakresu przemysłu ciężkiego. Pod koniec II Wojny Światowej istniejące tu niemieckie zakłady zostały zbombardowane przez alianckie lotnictwo, co doprowadziło do licznych skażeń i wycieków. W latach PRL również działały tu różnego typu zakłady, a jak dobrze wiadomo nie przejmowano się wtedy zbyt problemami ochrony środowiska. W okresie transformacji ustrojowej również nie zawsze udawało się tu dopilnować wszelkich procedur. Jest to więc obszar na którym środowisko zostało już w przeszłości w sposób znaczny przekształcone na skutek oddziaływania przemysłu ciężkiego.

5. SKUTKI DLA ŚRODOWISKA WYNIKAJĄCE Z REALIZACJI USTALEŃ PLANU

Przedmiotem prognozy oddziaływania na środowisko jest zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, który został zatwierdzony uchwałą Nr XLVIII/557/22 Rady Miasta Kędzierzyn-Koźle z dnia 28 czerwca 2022 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Kędzierzyn-Koźle położonego na terenie osiedli Przyjaźni i Sławięcice, w rejonie ulic: Przyjaźni, Strzeleckiej, Spacerowej, Naftowej oraz Kanału Kędzierzyńskiego i Kanału Gliwickiego. Zmiana procedowana jest na podstawie uchwały nr LII/610/22 Rady Miasta Kędzierzyn-Koźle z dnia 29 listopada 2022 r. Konieczność wprowadzenia zmian związana jest z faktem, że już po uchwaleniu mpzp do urzędu wpłynęły wnioski użytkowników terenu, w których wskazywano, że na niektórych terenach nie zaistnieje możliwość realizacji planowanych przedsięwzięć. W procedurze uwzględnione zostały wnioski odnoszące się do parametrów kształtowania zabudowy, głównie zmiany wprowadzone zostały w następującym zakresie:

- na terenach P, P/U i O dopuszczono dowolną geometrię dachów,
- zwiększono wysokość projektowanych obiektów na terenach P/U, P i O:
 - dla budynków: maksimum 44,0 m z dopuszczeniem zwiększenia wysokości do 70,0 m dla budynków, silosów, zbiorników i magazynów przemysłowych, których wysokość wynika m. in. z wymogów technologicznych, technicznych i konstrukcyjnych,
 - dla obiektów budowlanych niebędących budynkami: maksimum 250,0 m;”;

Na terenach P dopuszczono lokalizację:

- instalacji do przetwarzania odpadów niebezpiecznych w celu produkcji paliw RDF,
- instalacji do recyklingu odpadów niebezpiecznych wykorzystującej destylację cienkwarstwową i absorpcję wysokotemperaturową z możliwością wielokrotnej regeneracji złoża,
- instalacji do termicznego przetwarzania odpadów niebezpiecznych służących do pozyskania z utlenionych gazów oczyszczonych substancji chemicznych, w ramach terenów oznaczonych na rysunku planu symbolami: 25P, 42P, 43P, 44P, 45P, 46P oraz 47P;

Zmieniono też inne wskaźniki oraz zapisy dotyczące kolorystyki elewacji i dachów, natomiast rysunek planu pozostaje bez zmian. Wprowadzone zmiany dotyczą terenów już silnie przekształconych i zurbanizowanych, gdzie znajduje się wiele obiektów znacząco oddziałujących na środowisko. Wprowadzone zmiany umożliwią dalsze funkcjonowanie zakładów produkcyjnych na tym terenie i utrzymana zostanie główna produkcyjno-usługowa funkcja całego tego terenu.

5.1 WPŁYW NA WODY POWIERZCHNIOWE

Na analizowanym terenie płynie jeden ciek, który jest częściowo zarurowany, jego pozostała, wolno płynąca część jest wskazana w obrębie terenów zieleni nieurządzonej. Nie

przewiduje się więc jego zagrożenia. Również dwa oczka wodne stanowiące użytki ekologiczne pozostawiono w stanie obecnym, nie przewiduje się więc ich zagrożenia. Na pozostałych obszarach brak jest cieków czy innych wód powierzchniowych.

Powstanie nowej zabudowy produkcyjno-usługowej niewątpliwie wpłynie na zwiększenie ilości odprowadzanych ścieków i to w sposób znaczący. Często będą one musiały być unieszkodliwiane w szczególny sposób, czego w żaden sposób nie można przewidzieć, nie są bowiem znane rodzaje przedsięwzięć, jakie będą tu mogły powstać, jednak będą one musiały być zawsze oparte na pozwoleniach i różnorodnych decyzjach. W projekcie planu wskazano szereg ustaleń dotyczących gospodarki wodno-ściekowej, jednak szczegółowe ustalenia będą każdorazowo musiały odnosić się do specyfiki przedsięwzięć. W związku z ustaleniami dotyczącymi gospodarki wodno-ściekowej nie przewiduje się zagrożenia dla wód powierzchniowych.

5.2 WPŁYW NA WODY PODZIEMNE

Na analizowanym terenie znajduje się czwartorzędowy i trzeciorzędowy użytkowy poziom wodonośny w obrębie którego wydzielono Lokalny Zbiornik Wód Podziemnych, który cechuje się wysokim narażeniem na zanieczyszczenia. Dla ochrony wód podziemnych ważne będą przedstawione już powyżej zapisy dotyczące odprowadzania ścieków. W związku z zapisami planu oraz jego charakterem przewiduje się możliwość wystąpienia zagrożeń tego elementu środowiska. Tak jak opisano to już powyżej ograniczenie zagrożeń będzie związane każdorazowo z dopuszczaniem inwestycji po wnikliwej ocenie oddziaływania na środowisko i wydaniem wszelkich decyzji i pozwoleń.

5.3 WPŁYW NA KLIMAT

W szerszej skali realizacja ustaleń planu nie będzie miała wpływu na klimat, ani na lokalny topoklimat. Na analizowanym terenie istnieje już topoklimat terenów zabudowanych przemysłowych i stan ten nie ulegnie zmianie.

5.4 POWIERZCHNIA ZIEMI

5.4.1 WPŁYW NA UKSZTAŁTOWANIE TERENU

Budowa nowych obiektów o charakterze produkcyjno-usługowym może wpłynąć na przekształcenie powierzchni terenu i często będzie ono miało charakter znaczny. Projekt planu nie przewiduje realizacji wielkoskalowych przedsięwzięć, takich jak składowiska odpadów (składowisko na terenie 20 już istnieje), odkrywkowe kopalnie czy inne obiekty, których budowa związana jest z przemieszczaniem znaczącej ilości mas ziemnych i które zwykle związane są z bardzo dużymi przekształceniami. Również jednak i realizacja zabudowy przemysłowo-usługowej oraz drogi klasy KDG będzie wiązała się ze zmianami powierzchni, przekształcaniem gruntów, plantowaniem itp., można więc prognozować, że obecne ukształtowanie terenu ulegnie znaczącej zmianie w stosunku do stanu obecnego, który już sam w sobie jest w wielu miejscach znacznie odkształcony. Zmiana ukształtowania terenu będzie wiązała się również z eksploatacją dawnego składowiska. Istniejące tu wzgórze na skutek eksploatacji może zostać całkowicie zrównane z powierzchnią terenu.

5.4.2 WPŁYW NA GLEBY

Na analizowanym obszarze nie występują gleby o charakterze rolnym, zabudowane będą wyłącznie tereny przekształcone o charakterze ruderalnym, nie przewiduje się więc zagrożenia tego elementu środowiska. Na skutek ustaleń projektu planu nie będzie również wymagana zgoda na zmianę przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne, gdyż fragmenty terenu leśnego pozostawiono w stanie obecnym.

5.5 WPŁYW NA ZASOBY NATURALNE

Na analizowanym obszarze nie występują udokumentowane złoża kopalin, obszary i tereny górnicze, nie przewiduje się więc zagrożenia dla tych komponentów środowiska.

5.6 WPŁYW NA PRZYRODĘ OŻYWIONĄ

W związku z realizacją ustaleń planu duża część analizowanego obszaru zmieni swój charakter z ruderalnych nieużytków na tereny zabudowy przemysłowej lub przemysłowo-usługowej. Na terenach na których istnieje możliwość realizacji zabudowy występuje zieleń ruderalna, głównie w postaci trawników, czasem niewielkie zadrzewienia czy zakrzaczenia. Wprowadzenie zabudowy na wszystkich terenach przeznaczonych pod urbanizację spowoduje zmianę w środowisku roślinnym wyrażającą się między innymi w zanikaniu roślinności dotychczas tu występującej na rzecz gatunków zieleni towarzyszącej na terenach realizacji zabudowy (np. trawniki, ogrody, zieleńce). Roślinność i zwierzęta związane do tej pory z terenami ruderalnymi, w tym odłogowanymi, zostaną z tych terenów wyparte, a wprowadzone zostaną gatunki charakterystyczne dla zieleni urządzonej np. w formie ogrodów, zieleńców czy trawników na powierzchni biologicznie czynnej, której wartość została wyznaczona w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Zabudowa tych terenów nie spowoduje znaczącego zubożenia wartości przyrodniczych całości analizowanego obszaru, gdyż nie posiadają one dużej wartości przyrodniczej i położone są w obrębie strefy przemysłowej. Teren lasu w części wschodniej oraz dwa oczka wodne będące użytkami ekologicznymi pozostawiono w stanie obecnym.

Na terenie objętym planem nie występują stanowiska roślin chronionych czy szczególnie cenne siedliska przyrodnicze, a realizacja planu nie przyczyni się do pogorszenia stanu środowiska przyrodniczego.

5.7 WPŁYW NA OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIETNIA 2004 I NA KORYTARZE EKOLOGICZNE

Pomimo, że analizowany teren jest tak mocno przeobrażony to znajdują się tu również fragmenty mniej przeobrażone. Od strony wschodniej znajduje się teren leśny, również pomiędzy linią kolejową, a terenem 20 wskazano teren leśny. Na obu tych terenach znajdują się użytki ekologiczne „Ostojnik” i „Oczko za Składnicą”, oba te użytki zostały wskazane w projekcie i pozostawiono je jako wolne od zabudowy, nie przewiduje się ich zagrożenia.

W literaturze⁹ przedmiotu w części położonej na południe od linii kolejowej wskazywano przebieg korytarzy ekologicznych w obrębie istniejących tu terenów leśnych. Jest to wyznaczony ogólnopolski korytarz ekologiczny „Lasy Raciborskie” KPd – 16. Obecnie zwierzęta mają tu pełną możliwość przemieszczania się w części południowo-zachodniej, część południowo-wschodnia jest już zabudowana. Na południe od analizowanego terenu zwierzęta mają pełną możliwość przemieszczania się, gdyż znajdują się tam rozległe powierzchnie Lasów Rudzkich. W przypadku realizacji zabudowy na północ od drogi 3KDZ zwierzęta dalej będą mogły przemieszczać się tymi dużymi powierzchniami leśnymi, nie przewiduje się więc zagrożenia dla drożności tego korytarza ekologicznego.

5.8 WPŁYW NA KRAJOBRAZ

Na analizowanym obszarze jak dotychczas przeważał krajobraz terenów produkcyjnych strefy przemysłowej. Projekt planu nie wprowadza ustaleń, które zmieniłyby ten stan rzeczy, pozostanie tu w dalszym ciągu rozległa strefa krajobrazu przemysłowego, jednak w wielu miejscach zabudowa będzie uzupełniona i strefa krajobrazu przemysłowego będzie poszerzona. W ostatnich latach „nowy” krajobraz przemysłowy pojawia się w wielu miejscach na terenie województwa śląskiego, opolskiego oraz całej Polski. Dawniej tereny przemysłowe cechowały się dużym impaktem na krajobraz ze względu na technologie, które były w użyciu oraz brak dbałości o oszczędne korzystanie z terenu. Obecnie powstające tereny przemysłowe przeważnie realizowane są w sposób minimalistyczny, co również wiąże się z ekonomią. Zwykle są to obiekty typowe, które zostały ukształtowane na skutek wieloletnich prac architektów i budowniczych uwzględniających istnienie najlepszych dostępnych praktyk. Stosuje się stonowaną kolorystykę oraz brak śmiałych form, co powoduje, że tereny tego typu zwykle nie stanowią elementów krajobrazu, który przyciągałby wzrok – tak w sensie negatywnym, jak i pozytywnym. W zapisach projektu planu znalazły się wskaźniki zagospodarowania i użytkowania terenów oraz zasady kształtowania ładu przestrzennego, które powinny zabezpieczyć właściwe kształtowanie się krajobrazu, niewątpliwie jednak można uznać, że strefa krajobrazu przemysłowego na wielu terenach ulegnie uzupełnieniu.

5.9 WPŁYW NA ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH

Na analizowanym terenie nie występują jakiegokolwiek zabytki, stanowiska archeologiczne ani dobra kultury współczesnej ujęte w rejestrze zabytków województwa opolskiego czy gminnej ewidencji zabytków oraz stanowisk archeologicznych. W Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Kędzierzyn-Koźle wskazuje się do objęcia ochroną jako dobra kultury współczesnej budynki administracyjne Zakładu Blachownia, zlokalizowane na terenie działek o numerach ewidencyjnych 602/480, 602/858, 602/902 i 602/233.

⁹ Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M., Górny M., Kurek R.T., Ślusarczyk R. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża 2011 r.;

5.10 WPŁYW NA WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

5.10.1 JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO

Projekt zmiany planu wprowadza funkcje, które mogą wpłynąć na potencjalne pogorszenie jakości powietrza atmosferycznego, gdyż może tu powstać szereg nowych emitorów. Zwykle zagrożenie ze strony obiektów przemysłowo-usługowych jest niewielkie, ponieważ muszą one spełnić szereg norm ujętych w prawie ochrony środowiska oraz objęte są bieżącym system monitoringu, kontroli oraz pozwoleń. Niebagatelne znaczenie ma tu jednak proces uzyskiwania wszelkich pozwoleń, a także później właściwe użytkowanie urządzeń.

Należy prognozować, że na skutek budowy obiektów przemysłowo-usługowych nie wystąpią znaczące przekroczenia norm, gdyż takie są wymagania prawa ochrony środowiska. Zgodnie z art. 144 prawa ochrony środowiska zasięgi wszelkich oddziaływań muszą mieścić się w granicach terenu do którego inwestor ma tytuł prawny. Niewątpliwie jednak poprzez samą zabudowę tych terenów wzrośnie ilość emitorów oraz jakość powietrza ulegnie pogorszeniu w stosunku do obecnego stanu. Istotnym jest również fakt, że na etapie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie sposób przewidzieć jaki rodzaj przedsięwzięcia powstanie na tym terenie, a rodzaj prowadzonej działalności i zastosowane szczegółowe rozwiązania mają kluczowe znaczenie dla rodzajów i intensywności oddziaływań, które mogą wystąpić.

Zagrożenie ze strony terenów przemysłowo-usługowych ocenia się jako niewielkie, ponieważ przed ich realizacją i uruchomieniem muszą one spełnić odpowiednie wymogi w zakresie emisji do powietrza, zdają coroczne sprawozdania z zakresu korzystania ze środowiska, a ponadto podlegają kontroli ze strony WIOŚ. Ostateczna ocena będzie jednak dotyczyła konkretnych przedsięwzięć przy założeniu zgodnym z art. 144 ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska, tj. ich oddziaływanie nie powinno wykraczać poza teren danego inwestora.

5.10.2 KLIMAT AKUSTYCZNY

Dopuszczalne poziomy hałasu powinny odpowiadać wymaganiom rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. U. z 2014 poz. 112). Prowadzenie działalności na terenach o funkcjach przemysłowo-usługowych nie powinno powodować przekroczenia standardów jakości środowiska, o czym wyraźnie mówi art. 144 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska. W dalszej części w ust. 2 tego artykułu jest wyraźny nakaz dotyczący ewentualnego oddziaływania na środowisko i tereny sąsiednie, tj. eksploatacja instalacji powodująca wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, emisje hałasu oraz wytwarzanie pól elektromagnetycznych nie powinna powodować przekroczenia standardów jakości środowiska, do którego prowadzący instalację ma tytuł prawny.

Niewątpliwie jednak powstanie nowych terenów o funkcji przemysłowo-usługowej przyczyni się do pogorszenia jakości klimatu akustycznego. Również droga klasy główna będzie emitowała znaczny hałas, jednak w pobliżu brak jest terenów chronionych akustycznie.

W związku z charakterem przedsięwzięcia mogą wystąpić uciążliwości, które będą wynikały z trybu pracy samych obiektów, czyli np. hałas wynikający ze zwiększonego ruchu pojazdów pracowników czy samochodów dostawczych czy też hałas, który powodować będą niektóre możliwe usługi czy przemysł (funkcje jakie tu mogą powstać nie są znane na dzień dzisiejszy). Wystąpienie tych zjawisk jest możliwe, jednakże bardzo trudne do oszacowania, gdyż na etapie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie są znane szczegółowy charakterystyki możliwych tu do realizacji przedsięwzięć. W przypadku wystąpienia przekroczeń istnieje możliwość ograniczenia uciążliwości np. poprzez budowę ekranów akustycznych czy zastosowanie innych zabezpieczeń, jak np. odsunięcie emitorów jak najdalej od terenów chronionych akustycznie. Sprawy te będą musiały być szczegółowo rozpatrzone na etapie projektu budowlanego i ewentualnie uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Kluczowe dla analizowanych terenów jest, że zarówno na nim, jak i w jego pobliżu praktycznie nie występują jakiegokolwiek tereny chronione akustycznie.

W przypadku wystąpienia negatywnych oddziaływań inwestor będzie musiał każdorazowo wprowadzić odpowiednie zabezpieczenia. Do rodzajów zabezpieczeń należy np.: prowadzenie prac wyłącznie w określonych godzinach (np. poza godzinami nocnymi), zastosowanie ekranów akustycznych, prowadzenie prac w pomieszczeniach, odpowiednia lokalizacja emitorów hałasu.

W przypadku zanieczyszczeń powietrza do rodzajów zabezpieczeń można zaliczyć np.: montaż właściwych, zgodnych z obowiązującymi normami urządzeń, montaż odciągów spalin, odpowiednia lokalizacja emitorów. W związku z charakterem analizowanego terenu oraz z ewentualną możliwością wprowadzenia zabezpieczeń, nie przewiduje się wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań na analizowanym obszarze.

5.10.3 POLA ELEKTROMAGNETYCZNE

Projekt planu nie przewiduje odrębnych zapisów co do lokowania anten telefonii komórkowej. Podobnie jak w przypadku emisji zanieczyszczeń i hałasu, wprowadzanie do środowiska pól elektromagnetycznych obostrzone jest szeregiem przepisów oraz systemem kontroli, stojącymi poza kompetencjami planowania przestrzennego. Jest to zgodne z ustawą z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 777 ze zm.). Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nie może ustanawiać zakazów, a przyjmowane w nim rozwiązania nie mogą uniemożliwiać rozwoju telefonii komórkowej.

Przez analizowany teren przechodzi również kilka linii wysokiego napięcia (linie 220 kV i 110 kV), planuje się również realizację stacji elektroenergetycznych. Zwykle dla linii wprowadza się ograniczenie związane ze stałym pobytom ludzi wynikające z Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2019 poz. 2448). Nie ma ściśle zdefiniowanych szerokości stref ochronnych, ale przyjmuje się, że jest to odpowiednio 25 metrów w jedną stronę dla linii 220 kV i 15 metrów dla linii 110 kV. W przypadku niniejszego projektu wskazano

20 metrów dla linii 110 kV co wynika z uzgodnienia z zarządcą sieci. Tereny w strefach linii WN mogą podlegać ograniczeniom związanym z koniecznością uzgadniania przedsięwzięć z zarządcą sieci.

5.10.4 GOSPODARKA ODPADAMI

Na skutek realizacji nowej zabudowy przemysłowo-usługowej ilość powstających odpadów niewątpliwie wzrośnie znacząco, choć sprawy gospodarki odpadami generalnie regulowane są odrębnymi przepisami. Gospodarka odpadami obostrzona jest szeregiem przepisów oraz systemem kontroli, stojącymi poza systemem planowania przestrzennego. Problem ten regulują: ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, jak również odpowiednie uchwały Rady Miasta. Nie ma zatem potrzeby ani delegacji ustawowej do regulowania tego zagadnienia ustaleniami miejscowego planu, które stanowią, by kwestie te rozwiązywane były zgodnie ze stosownymi aktami prawnymi z zakresu gospodarki odpadami.

5.10.5 ZAGROŻENIE POWODZIOWE

Na analizowanych terenach nie stwierdzono występowania zagrożeń powodziowych, nie było więc potrzeby wprowadzania ustaleń w tym zakresie.

5.10.6 ZAGROŻENIE OSUWISKOWE

Na analizowanych terenach nie stwierdzono występowania zagrożeń ruchami masowymi ziemi, nie było więc potrzeby wprowadzania ustaleń w tym zakresie.

6. PRZEWIDYWANE MOŻLIWOŚCI TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Projekt planu nie wprowadza funkcji, które mogłyby potencjalnie transgranicznie oddziaływać na środowisko.

7. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJE PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

W obowiązującym na tym terenie miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego fragmentu miasta Kędzierzyn-Koźle z 2022 r. ustalono szereg rozwiązań mających na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko. W przypadku wprowadzenia zmian procedowanych w niniejszej procedurze w dalszym ciągu będą one obowiązywać, projekt zmienia tu tylko niektóre parametry, a pozostałe ustalenia pozostają bez zmian. W szczególności zaproponowano:

- 1) nakaz stosowania rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych zapewniających zachowanie standardów jakości środowiska określonych na podstawie przepisów odrębnych dotyczących ochrony środowiska;
- 2) nakaz zbierania i czasowego magazynowania odpadów i substancji w sposób niepowodujący uciążliwości dla terenów sąsiednich z wyłączeniem terenu 20;
- 3) nakaz zbierania i czasowego magazynowania odpadów i substancji w sposób niepowodujący zagrożenia zanieczyszczenia gleby i wód podziemnych;

- 4) dopuszczenie lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z ustaleniami szczegółowymi zawartymi w tekście planu dla poszczególnych terenów;
- 5) dopuszczenie lokalizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z przeznaczeniem podstawowym i uzupełniającym tych terenów, za wyjątkiem:
 - a) instalacji do wyłaczania eksplozyjnego,
 - b) podziemnego bezzbiornikowego magazynowania substancji,
 - c) instalacji do przetwarzania produktów zawierających azbest,
 - d) wierceń wykonywanych w celu składowania odpadów promieniotwórczych,
 - e) unieszkodliwiania lub odzysku materiałów wybuchowych;
- 5) w zakresie ochrony powietrza:
 - a) nakaz stosowania do celów grzewczych źródeł ciepła bezemisyjnych lub o niewielkiej intensywności emisji, spełniających wymagania standardów jakości powietrza,
 - b) dopuszczenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii, w tym o mocy przekraczającej 100 kW, dla realizacji zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepło, z wyłączeniem:
 - urządzeń wykorzystujących energię siły wiatru,
 - urządzeń wytwarzających energię o mocy przekraczającej 100 kW i urządzeń wykorzystujących energię siły wiatru o mocy nieprzekraczającej mocy mikroinstalacji w rozumieniu przepisów odrębnych z zakresu odnawialnych źródeł energii na terenach oznaczonych na rysunku planu symbolem MN,
- 6) w zakresie ochrony wód powierzchniowych:
 - a) nakaz stosowania nawierzchni umożliwiających infiltrację wód opadowych, z wyjątkiem dróg publicznych, dróg wewnętrznych, ciągów pieszych lub pieszo-rowerowych a także terenów przeznaczonych pod składy i magazyny, parkingi i place manewrowe zlokalizowane na terenach P i P/U,
 - b) zakaz stosowania rozwiązań technicznych stwarzających możliwość zanieczyszczenia wód powierzchniowych;
- 7) w zakresie ochrony zasobów wód podziemnych – zakaz stosowania rozwiązań technicznych stwarzających możliwość zanieczyszczenia wód podziemnych;
- 8) w zakresie gospodarki wodnej i odprowadzania ścieków oraz gospodarki odpadami wprowadza się nakaz stosowania kompleksowych rozwiązań poprzez:
 - a) doprowadzenie infrastruktury technicznej wodociągowej i kanalizacji sanitarnej do wszystkich terenów przeznaczonych na cele zabudowy,

- b) nakaz postępowania ze ściekami przemysłowymi zgodnie z przepisami odrębnymi,
 - c) dopuszczenie lokalizowania przepompowni ścieków,
 - d) dopuszczenie zaopatrzenia w wodę z indywidualnych ujęć wody podziemnej z wyłączeniem celów spożywczych i sanitarnych,
 - e) doprowadzenie infrastruktury technicznej kanalizacji deszczowej do terenów przeznaczanych na cele zabudowy i dróg,
 - f) nakaz stosowania urządzeń umożliwiających wykorzystanie nadmiaru wód opadowych i roztopowych w miejscu ich powstania, z dopuszczeniem odprowadzenia ich do gruntu na warunkach określonych w przepisach odrębnych, w celu ograniczenia ich odpływu do sieci kanalizacji deszczowej,
 - g) dla terenów znajdujących się w zasięgu miejskiej sieci kanalizacji deszczowej nakaz stosowania rozwiązań umożliwiających retencjonowanie nadmiaru wód opadowych i roztopowych, spływających z powierzchni szczelnych dachów, ulic i placów, przed ich odprowadzeniem do miejskiej sieci kanalizacji deszczowej,
 - h) dopuszczenie realizacji urządzeń retencjonujących wody opadowe i roztopowe na sieciach miejskiej kanalizacji deszczowej,
 - i) zakaz stosowania rozwiązań odwadniania obiektów w sąsiedztwie linii kolejowej związanych z odprowadzeniem wód opadowych na tereny kolejowe i korzystania z kolejowych urządzeń odwadniających;
 - j) włączanie terenów zurbanizowanych do miejskiego systemu gospodarki odpadami na zasadach określonych w przepisach odrębnych dotyczących utrzymania czystości i porządku w gminach,
 - k) nakaz urządzenia dla każdej nieruchomości miejsca do zbierania odpadów stałych, zgodnie z przepisami odrębnymi dotyczącymi utrzymania czystości i porządku w gminach,
 - l) nakaz czasowego magazynowania odpadów i substancji w sposób niepowodujący uciążliwości dla terenów sąsiednich oraz zagrożenia zanieczyszczenia gleby i wód podziemnych;
- 9) w zakresie ochrony przed polami elektromagnetycznymi:
- a) zakaz lokalizacji obiektów, urządzeń i sieci infrastrukturalnych, które powodują przekroczenie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku określonych w przepisach odrębnych dotyczących ochrony środowiska w obrębie budynków z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi, w rozumieniu przepisów odrębnych z zakresu budownictwa,
 - b) dopuszczenie lokalizacji obiektów infrastruktury telekomunikacyjnej o nieznacznym oddziaływaniu w rozumieniu przepisów odrębnych dotyczących rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych;

10) w zakresie ochrony przed hałasem - tereny oznaczone na rysunku planu symbolami 1MN, 2MN, zalicza się do terenów chronionych akustycznie, określonych jako „tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej”, w rozumieniu przepisów odrębnych z zakresu ochrony akustycznej.

W projekcie mpzp nie wprowadzono zapisów dotyczących kompensacji przyrodniczej. Zakres kompensacji przyrodniczej może zostać określony, zgodnie z art. 75 ust. 4 i 5 prawa ochrony środowiska w pozwoleniu na budowę lub w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Ze względu na charakter planu oraz brak znaczących negatywnych oddziaływań na elementy środowiska w prognozie oddziaływania na środowisko nie proponuje się działań zapobiegawczych lub minimalizujących negatywne oddziaływania.

8. MOŻLIWOŚCI ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DLA OBSZARU NATURA 2000

Na analizowanym terenie, jak i w jego pobliżu nie występują obszary Natura 2000. Projekt planu nie wprowadza funkcji, które mogłyby oddziaływać na cele, przedmiot ochrony i integralność jakiegokolwiek obszaru Natura 2000, więc nie ma potrzeby rozpatrywania rozwiązań alternatywnych.

9. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Na etapie projektu planu nie wprowadzono konkretnych rozwiązań mających na celu analizę skutków realizacji oraz częstotliwości jej przeprowadzania. Zakres planu określony w ustawie z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2022 poz. 503) oraz w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. Nr 164, poz. 1587) nie przewiduje możliwości określenia monitoringu w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Wskazanie takie byłoby niezgodne z przepisami prawa i znacząco wykraczałoby poza ustawowe kompetencje Rady Miasta. Należy jednak zwrócić uwagę, że zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w celu oceny aktualności studium i planów miejscowych wójt, burmistrz albo prezydent miasta dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, ocenia postępy w opracowywaniu planów miejscowych i opracowuje wieloletnie programy ich sporządzania w nawiązaniu do ustaleń studium. W ramach tej analizy również mogą zostać ocenione skutki dla środowiska zachodzące w wyniku realizacji projektowanego dokumentu.

Jednocześnie skutki realizacji postanowień planu będą podlegały bieżącemu monitoringowi odpowiednich służb ochrony środowiska, służb ochrony przyrody, organów administracji oraz organizacji ekologicznych. Bardzo ważna jest również postawa obywateli, którzy powinni reagować natychmiastową interwencją w przypadku stwierdzenia wystąpienia uciążliwości.

10. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Przedmiotem prognozy oddziaływania na środowisko jest zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, który został zatwierdzony uchwałą Nr XLVIII/557/22 Rady Miasta Kędzierzyn-Koźle z dnia 28 czerwca 2022 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Kędzierzyn-Koźle położonego na terenie osiedli Przyjaźni i Sławięcice, w rejonie ulic: Przyjaźni, Strzeleckiej, Spacerowej, Naftowej oraz Kanału Kędzierzyńskiego i Kanału Gliwickiego. Zmiana procedowana jest na podstawie uchwały nr LII/610/22 Rady Miasta Kędzierzyn-Koźle z dnia 29 listopada 2022 r. Konieczność wprowadzenia zmian związana jest z faktem, że już po uchwaleniu mpzp do urzędu wpłynęły wnioski użytkowników terenu, w których wskazywano, że na niektórych terenach nie zaistnieje możliwość realizacji planowanych przedsięwzięć. W procedurze uwzględnione zostały wnioski odnoszące się do parametrów kształtowania zabudowy, główne zmiany wprowadzone zostały w następującym zakresie:

- na terenach P, P/U i O dopuszczono dowolną geometrię dachów,
- zwiększono wysokość projektowanych obiektów na terenach P/U, P i O:
 - dla budynków: maksimum 44,0 m z dopuszczeniem zwiększenia wysokości do 70,0 m dla budynków, silosów, zbiorników i magazynów przemysłowych, których wysokość wynika m. in. z wymogów technologicznych, technicznych i konstrukcyjnych,
 - dla obiektów budowlanych niebędących budynkami: maksimum 250,0 m;”;

Na terenach P dopuszczono lokalizację:

- instalacji do przetwarzania odpadów niebezpiecznych w celu produkcji paliw RDF,
- instalacji do recyklingu odpadów niebezpiecznych wykorzystującej destylację cienkwarstwową i absorpcję wysokotemperaturową z możliwością wielokrotnej regeneracji złoża,
- instalacji do termicznego przetwarzania odpadów niebezpiecznych służących do pozyskania z utlenionych gazów oczyszczonych substancji chemicznych, w ramach terenów oznaczonych na rysunku planu symbolami: 25P, 42P, 43P, 44P, 45P, 46P oraz 47P”;

Zmieniono też inne wskaźniki oraz zapisy dotyczące kolorystyki elewacji i dachów, natomiast **rysunek planu pozostaje bez zmian**. Wprowadzone zmiany dotyczą terenów już silnie przekształconych i zurbanizowanych, gdzie znajduje się wiele obiektów znacząco oddziałujących na środowisko. Wprowadzone zmiany umożliwią dalsze funkcjonowanie zakładów produkcyjnych na tym terenie i utrzymana zostanie główna produkcyjno-usługowa funkcja całego tego terenu.

Niemal cały teren wskazano tu jako tereny zabudowy produkcyjnej lub usługowej i produkcyjnej. Teren z usługami wskazano od strony ul. Strzeleckiej (DK40) i ul. Energetyków, gdzie istnieje możliwość dostępu bez przepustki. Na pozostały obszar na północ od linii kolejowej można dostać się tylko z przepustką, nie jest to teren

ogólnodostępny. W dużej mierze są to tereny istniejącej zabudowy produkcyjnej czy różnego typu instalacji, albowiem niemal cały ten teren był w ten czy inny sposób przekształcony. Na analizowanym terenie istnieje jednak wiele terenów wolnych od zabudowy, które stanowią trawniki, zadrzewienia, czasem gruzowiska, tereny ruderalne. Znajduje się tu szereg luk w zabudowie, zwłaszcza w części południowo-zachodniej. Na południe od terenu linii kolejowej znajdują się tereny strefy ekonomicznej. Dawniej znajdowała się tu baza paliw, która została zlikwidowana i teren ten od połowy lat 90 miał charakter terenów niezabudowanych, podobnych do sąsiadujących z nim terenów leśnych, zarastał bowiem podrostem sosny. O ile tereny położone na północ od linii kolejowej mają raczej charakter luk w zabudowie, tak teren na południe można potraktować jako w całości „wolny od zabudowy”. Obecnie od strony południowo-wschodniej znajduje się składowisko odpadów (teren 2O), zaś na terenie 10P powstaje obecnie kolejny zakład. W części wschodniej znajduje się dawne składowisko odpadów z Elektrowni Blachownia (pyły dymnicowe), które w projekcie planu przewiduje się do rekultywacji w postaci rozbiórki i odzyskania materiału, który znajdzie zastosowanie w budownictwie. Jako ustalenie terenu wskazano tu „istniejący osadnik przewidziany do przekształcenia i rekultywacji”. Na wszystkich terenach P, P/U i na terenach 1O i 2O wskazano możliwość realizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii, w tym o mocy przekraczającej 100 kW z wyłączeniem urządzeń wykorzystujących energię siły wiatru. Prawdopodobnie będą tu powstawały głównie farmy fotowoltaiczne, gdyż takie wnioski do projektu planu wpływały.

Spośród dróg wskazano tylko jedną nową drogę klasy główna. Droga ta prowadzi istniejącą ul. Spacerową, która wiedzie od strony Dworca PKP Sławięcice w stronę połączenia ul. Energetyków z ul. Przyjaźni. Należy wskazać, że ul. Spacerowa istnieje, ale tylko na części przebiegu jest wyasfaltowana. Okresowo może ona również być nieprzejezdna ze względu na zamknięcie szlabanów na liniach kolejowych (pociągi oczekujące na rozładunek blokują wtedy przejazd).

Pomimo, że analizowany teren jest tak mocno przeobrażony to znajdują się tu również fragmenty mniej przekształcone. Od strony wschodniej znajduje się teren leśny, również pomiędzy linią kolejową, a terenem 2O wskazano teren leśny. Na obu tych terenach znajdują się użytki ekologiczne „Ostojnik” i „Oczko za Składnicą”, oba te użytki zostały wskazane w projekcie i pozostawiono je jako wolne od zabudowy, nie przewiduje się ich zagrożenia.

Na skutek realizacji ustaleń planu całość terenu nie zmieni swojego charakteru przemysłowego, gdyż od ponad 80 lat ten typ zagospodarowania tu zdecydowanie przeważa. Oczywiście będzie tu możliwe powstanie i rozwój nowych obiektów o charakterze produkcyjnym, często o znaczącym oddziaływaniu na środowisko, ale niezwykle znaczące jest, że obiekty te będą powstawały w obrębie istniejącej już od wielu lat i ukształtowanej strefy przemysłowej. Wszystkie tu powstające nowe obiekty przemysłowe, które będą wykazywały podwyższony impakt na środowisko będą musiały uzyskać szereg różnego typu pozwoleń, a przede wszystkim decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Na etapie prognozy nie sposób przewidzieć jakiego rodzaju przedsięwzięcia będą tu powstawały w przyszłości, ale

jednoznacznie należy wskazać, że na terenach przewidzianych do urbanizacji nie występują cenne siedliska przyrodnicze (a wręcz przeciwnie, prawie wyłącznie tereny ruderalne), a jednocześnie cała ta strefa przemysłowa idealnie nadaje się do dalszego rozwoju przemysłu. Lepiej by obiekty uciążliwe dla środowiska powstawały na terenie już przekształconym, niż na innych terenach, gdzie do tej pory nie było oddziaływań.

Teren objęty niniejszym opracowaniem położony jest w granicach Kędzierzyna-Koźła, miasta będącego siedzibą powiatu kędzierzyńsko-kozielskiego, położonego w województwie opolskim. Charakteryzowany obszar usytuowany jest w środkowo-wschodniej części miasta, na terenie osiedla Przyjaźni i Sławęcice, w rejonie ujścia Kanału Kędzierzyńskiego do Kanału Gliwickiego. Jego powierzchnie w większości zajmują rozległe tereny przemysłowe, zajmowane głównie przez Blachownia Holding S.A. oraz Elektrownię „Blachownia”, a także szeregiem innych zakładów. Za północną granicą omawianego obszaru położony jest Kanał Gliwicki, a za zachodnią – Kanał Kędzierzyński. Od wschodu i południa, a także od zachodu, poprzez Kanał Kędzierzyński, teren opracowania graniczy z rozległymi kompleksami leśnymi. Powierzchnia terenu objętego planem wynosi ok. 792 ha. W budowie geologicznej analizowanego obszaru udział biorą osady czwartorzędowe zalegające na starszych utworach trzeciorzędowych i karbońskich znacznie przekształcone na skutek istnienia strefy przemysłowej. W części wschodniej znajduje się rozległe składowisko odpadów ze spalania węgla w tutejszej elektrowni. Ten dawny osadnik wznosi się ok. 25 – 30 metrów ponad powierzchnię terenu. Obszar objęty opracowaniem znajduje się w granicach dorzecza Odry. Charakteryzowany teren położony jest u zbiegu Kanału Gliwickiego, położonego za jego północną granicą oraz Kanału Kędzierzyńskiego, zlokalizowanego tuż za jego granicą zachodnią.

Głównym ciekim obszaru opracowania jest przepływająca w kierunku z południowego wschodu na północny zachód Poleśnica, uchodząca do Kanału Gliwickiego w niewielkiej odległości za północną granicą omawianego terenu, w rejonie ul. Strzeleckiej. W części środkowej, w rejonie istniejącej tu infrastruktury przemysłowej koryto Poleśnicy miejscami jest zabudowane.

Po wschodniej stronie dawnych osadników przemysłowych, obecnie zrehabilitowanych, w rejonie podmokłych obszarów użytku ekologicznego „Ostojnik” początek bierze ciek płynący na wschód, w kierunku położonych tam obszarów leśnych, pośród których, już za granicą opracowania, przebiegają liczne drobne cieki i rowy. Na analizowanym obszarze poza ciekim Poleśnicą nie występują inne cieki, teren bowiem ma charakter stricte przemysłowy. Jedynie na obszarze leśnym znajdują się dwa oczka wodne, zostały one objęte ochroną prawną jako użytki ekologiczne „Ostojnik” oraz „Oczko za składnicą”. Według Mapy Hydrogeologicznej Polski ark. Ujazd na analizowanym obszarze występuje główny użytkowy poziom wodonośny w utworach trzeciorzędowych oraz podrzędnie w utworach czwartorzędowych. Wyznaczono tu jednostkę hydrogeologiczną 8Q/cTrII. Potencjalna wydajność studni wierconej wynosi od 70 m³h do 120 m³h, na całej powierzchni jednostki stopień zagrożenia wód jest bardzo niski ze względu na izolację mioceńskich iłów, izolacja jest dobra, nie stwierdzono ognisk zanieczyszczeń. Jakość wód jest

średnia (II), woda wymaga prostego uzdatnienia. Naturalna rzeźba analizowanego terenu została znacząco przekształcona w wyniku działalności człowieka. Jego powierzchnia w znacznej części została zabudowana przez rozległe kompleksy przemysłowe i poddana niwelacjom. Przejawem antropogenicznej działalności człowieka jest także wykreowanie nadpoziomowych składowisk odpadów przemysłowych (obecnie zrekultywowanych) i komunalnych oraz nasypów kolejowych i drogowych. Poza tym obszar opracowania charakteryzuje się stosunkowo jednorodną rzeźbą terenu. Rzędne wysokości omawianego obszaru kształtują się od ok. 183 m n.p.m. w jego północnej części, w rejonie Kanału Gliwickiego, do ok. 195 m n.p.m. na terenach zlokalizowanych przy zachodnich granicach omawianego obszaru. Generalnie teren opada w kierunku północno-zachodnim. Składowisko odpadów w części wschodniej wznosi się na wysokość względną ok. 25 – 30 m n.p. terenu, składowisko sięga rzędnej ok. 215 m n.p.m. Biorąc pod uwagę naturalne uwarunkowania, na obszarze opracowania wykształciły się przede wszystkim gleby brunatne, a na fragmencie północno-zachodnim także mady. Jednak ze względu na znaczące zagospodarowanie w kierunku przemysłowym większości charakteryzowanego terenu należy przyjąć, że występują tu obecnie głównie gleby antropogeniczne oraz powierzchnie bezglebowe. W miarę dobrze zachowana pokrywa glebowa występuje obecnie jedynie na powierzchniach leśnych. W podłożu analizowanego obszaru nie występują udokumentowane złoża kopalin, nie ustanowiono tu również obszarów, ani terenów górniczych.

Ze względu na trwającą przez dłuższy czas działalność człowieka środowisko przyrodnicze obszaru opracowania uległo znaczącym przekształceniom. Większość charakteryzowanego terenu przeznaczona została pod zabudowę przemysłową, a część także m.in. pod infrastrukturę komunikacyjną i techniczną. Powstały również tereny składowisk przemysłowych (obecnie zrekultywowanych) oraz komunalnych. Na zachowanych pomiędzy zabudową powierzchniami biologicznie czynnych naturalna pokrywa roślinna została zastąpiona w większości przez zbiorowiska o charakterze antropogenicznym lub, rzadziej, półnaturalnym. Do pierwszej grupy zaliczają się przede wszystkim zbiorowiska ruderalne, wykształcające się na siedliskach poddawanych trwałej presji człowieka (np. powierzchnie rozjeżdżane, wydeptywane, traktowane herbicydami – takie jak np. torowiska) oraz tereny zajęte przez kształtowaną zieleń urządzoną.

Do najbardziej wartościowych elementów środowiska przyrodniczego charakteryzowanego obszaru należą dwa tereny podmokłe i oczka wodne, które, mimo położenia w bliskim sąsiedztwie zabudowy przemysłowej czy infrastruktury kolejowej zachowały w znacznej mierze półnaturalny charakter. Oprócz siedliska dla gatunków wodnych i higrofilnych roślin stanowią one biotopy sprzyjające przebywaniu i lęgom ptactwa wodno-błotnego oraz bytowaniu i rozrodowi płazów. Zostały one objęte ochroną w formie użytków ekologicznych. Są to użytki „Ostojnik” i „Oczko za składnicą”.

W literaturze przedmiotu w części położonej na południe od linii kolejowej wskazywano przebieg korytarzy ekologicznych w obrębie istniejących tu terenów leśnych. Jest to wyznaczony ogólnopolski korytarz ekologiczny „Lasy Raciborskie” KPd – 16. Obecnie

zwierzęta mają tu pełną możliwość przemieszczania się w części południowo-zachodniej, część południowo-wschodnia jest już zabudowana. Na południe od analizowanego terenu zwierzęta mają pełną możliwość przemieszczania się, gdyż znajdują się tam rozległe powierzchnie Lasów Rudzkich.

Na dużej części analizowanego terenu występuje krajobraz przemysłowy. W większej części jego powierzchnię zajmują tereny przemysłowe Zakładów Chemicznych Blachownia Holding S.A. Położone są one przede wszystkim w północnej i środkowej części przedmiotowego obszaru, na północ od linii kolejowej. Charakterystycznym elementem lokalnego krajobrazu są zabudowania przemysłowe, czasem znacznej wysokości, zrehabilitowany teren byłych osadników przemysłowych zlokalizowanych w północno-wschodniej części terenu oraz odcinek linii kolejowej, przecinającej równoleżnikowo omawiany teren oraz tereny kolei przemysłowej.

Na analizowanym terenie nie występują jakiegokolwiek zabytki, stanowiska archeologiczne ani dobra kultury współczesnej ujęte w rejestrze zabytków województwa opolskiego czy gminnej ewidencji zabytków oraz stanowisk archeologicznych. W Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Kędzierzyn-Koźle wskazuje się do objęcia ochroną jako dobra kultury współczesnej budynki administracyjne Zakładu Blachownia, zlokalizowane na terenie działek o numerach ewidencyjnych 602/480, 602/858, 602/902 i 602/233. Na terenie opracowania znajduje się również szereg schronów przeciwlotniczych z czasów II Wojny Światowej. Są to bardzo ciekawe obiekty, zarówno pod względem architektonicznym, jak i historycznym.

Na analizowanym terenie obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego z 2022 r., w którym to planie wskazano te same przeznaczenia jak w projekcie planu, zmianie poddano tylko niektóre parametry zabudowy. W przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu tereny objęte opracowaniem pozostałyby więc w stanie obecnym jako tereny produkcyjne, często jednak nie byłaby możliwa realizacja poszczególnych przedsięwzięć, ze względu na brak uwzględnienia obecnych potrzeb użytkowników poszczególnych obiektów.

W wyniku powstania nowych terenów zurbanizowanych może wystąpić wpływ na wody powierzchniowe i podziemne, projekt planu wprowadza jednak odpowiednie zapisy dotyczące odprowadzania ścieków. Na analizowanym obszarze nie występują gleby o charakterze rolnym, zabudowane będą wyłącznie tereny przekształcone o charakterze ruderalnym, nie przewiduje się więc zagrożenia tego elementu środowiska. Na skutek ustaleń projektu planu nie będzie również wymagana zgoda na zmianę przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne, gdyż fragmenty terenu leśnego pozostawiono w stanie obecnym. Projekt zmiany planu wprowadza funkcje, które mogą wpłynąć na potencjalne pogorszenie jakości powietrza atmosferycznego, gdyż może tu powstać szereg nowych emitorów. Zwykle zagrożenie ze strony obiektów przemysłowo-usługowych jest niewielkie, ponieważ muszą one spełnić szereg norm ujętych w prawie ochrony środowiska oraz objęte są bieżącym system monitoringu, kontroli oraz pozwoleń. Niebagatelne znaczenie ma tu jednak proces uzyskiwania wszelkich pozwoleń, a także później właściwe użytkowanie urządzeń. Na terenie

przewidzianym w planie do urbanizacji nie występują stanowiska roślin chronionych czy cenne siedliska przyrodnicze, a zmiana planu nie przyczyni się do pogorszenia stanu środowiska przyrodniczego. Tereny użytków ekologicznych pozostawiono wolne od zabudowy w obrębie terenów leśnych ZL. Projekt planu nie wprowadza funkcji, które mogłyby potencjalnie transgranicznie oddziaływać na środowisko.

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zaproponowano szereg rozwiązań mających na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko.

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zaproponowano szereg rozwiązań mających na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko. Na etapie oceny projektu planu nie wprowadzono konkretnych rozwiązań mających na celu analizę skutków realizacji oraz częstotliwości jej przeprowadzania, nie ustalono również prac kompensacyjnych, gdyż ustawodawca nie przewiduje wprowadzenia takich rozwiązań w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Projekt planu nie wprowadza funkcji, które mogłyby wpłynąć na cele, przedmiot ochrony oraz integralność jakiegokolwiek obszaru Natura 2000 w związku z czym nie ma potrzeby wprowadzenia rozwiązań alternatywnych.

11. LITERATURA

Absalon D., Jankowski A.T., Leśniok M., 2000: Mapa hydrograficzna w skali 1:50 000 ark. Kędzierzyn-Koźle, GGK, Warszawa;

Bilans zasobów kopalin i wód podziemnych w Polsce wg stanu 31.XII.2019 r. MŚ, PIG, Warszawa 2020 r.;

Centralna Baza Danych Geologicznych – strona internetowa PIG, <http://baza.pgi.gov.pl/>;

Górnik M. , Mapa Hydrogeologiczna Polski ark. Kędzierzyn-Koźle, PIG, Warszawa, 1997 r.

Infogeoskarb – strona internetowa PIG, <http://baza.pgi.gov.pl/>;

Kondracki J., 1998: Geografia regionalna Polski. WN PWN, Warszawa;

Kotlicy G. i S., Mapa geologiczna Polski w skali 1:200000, ark. Gliwice, WG, Warszawa, 1979 r.;

Kotlicka G., Wagner J., Mapa Hydrogeologiczna Polski w skali 1:200000, ark. Gliwice, WG, Warszawa, 1986 r.;

Marcin Kadej, Kamil Nowak, Ewa Pietruszewska, Krzysztof Zając, Jarosław Regner, Marek Stajszczyk, Adrian Smolis, Dariusz Tarnawski, Pachnica dębowa *Osmoderma eremita* s.l. (Scopoli, 1763) na Opolszczyźnie – aktualny obraz rozmieszczenia i perspektywy ochrony, *Przyroda Sudetów* t. 20, 2017 r.

Matuszkiewicz W. [red], Potencjalna roślinność naturalna Polski – Mapa przeglądowa 1:300000 ark. 11, PAN, Warszawa , 1995 r.;

Opracowanie ekofizjograficzne dla gminy Kędzierzyn – Koźle, Werona Sp. z o.o. Tychy, 2006 r.;

Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla gminy Kędzierzyn – Koźle, Budplan Sp. z o.o. Warszawa, 2018 rok.;

Państwowa Służba Hydrogeologiczna – strona internetowa PIG, <http://www.psh.gov.pl/>;

Rudzińska-Zapaśnik T. , Mapa Hydrogeologiczna Polski ark. Ujazd, PIG, Warszawa, 1998 r.

Skrzypczyk L. [red], 2003: Mapa wstępnej waloryzacji Głównych Zbiorników Wód Podziemnych 1:800000, PIG, Warszawa;

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Kędzierzyn-Koźle uchwalonego uchwałą Nr XIII/144/19 Rady Miasta Kędzierzyn-Koźle z dnia 26 września 2019 r.

Sztromwasser E., Urbański K., Różański P., Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski ark. Ujazd, PIG, Warszawa, 2009 r.;

Trzepla M., Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski ark. Kędzierzyn-Koźle, PIG, Warszawa, 1993 r.;

12. DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA

Fot. 1 do fot. 14 Różnego typu formy przemysłowe na analizowanym terenie

Fot. 3

Fot. 2

Fot. 4

Fot. 5

Fot. 6

Fot. 7

Fot. 8 Schron przeciwlotniczy z czasów II Wojny Światowej

Fot. 9

Fot. 11

Fot. 10

Fot. 12

Fot. 13

Fot. 14

Fot. 15 Elektrownia widziana ze szczytu składowiska

Fot. 16 Powierzchnia szczytu składowiska

Fot. 17 Użytek ekologiczny „Ostojnik”

Fot. 19 Ciek Poleśnica widok w kierunku północno-zachodnim

Fot. 18 Wyływ ciek Poleśnica z odcinka zarurowanego

Fot. 20 Liczne linie wysokiego napięcia wychodzące z terenu elektrowni